EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.5.2021
COM(2021) 258 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

säännöistä, jotka kunkin toimielimen nimittävä viranomainen on hyväksynyt henkilöstösääntöjen soveltamiseksi

PERUSTELUT

1. KERTOMUKSEN OIKEUSPERUSTA JA TAVOITTEET

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat vahvistaneet asetuksella henkilöstösäännöt ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 336 artiklassa edellytetään.

Näillä säädöksillä säännellään yksityiskohtaisesti toimielinten, elinten ja virastojen sekä niiden henkilöstön oikeudellisia suhteita. Ne eivät ole tyhjentäviä, sillä niissä annetaan nimenomaisesti ensin mainituille valtuudet antaa uusia täytäntöönpanosääntöjä useista kysymyksistä.

Osana **vuoden 2014 henkilöstösääntöuudistusta** lainsäätäjät ottivat käyttöön uusia mekanismeja, joilla parannetaan lainsäädäntökehyksen **noudattamista** ja vahvistetaan tehokasta **hallintoa**. Samalla annetaan toimielimille, elimille ja virastoille mahdollisuus soveltaa henkilöstösääntöjä ja muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja henkilöstöönsä itsenäisesti.

Uudistuksen jälkeen **henkilöstösääntöjen 110 artiklan 6 kohdassa**[1] edellytetään, että komissio esittää joka kolmas vuosi kertomuksen säännöistä, jotka kunkin toimielimen nimittävä viranomainen hyväksyy henkilöstösääntöjen soveltamiseksi. Tämä velvoite koskee toimielimiä, siten kuin ne on määritelty Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklassa ja henkilöstösääntöjen 1, 1 a ja 1 b artiklassa, jäljempänä yhdessä ’**toimielimet**’, sekä henkilöstösääntöjen 1 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja unionin elimiä ja virastoja, jäljempänä ’**virastot**’.[2]

Tämä kertomus on toinen laatuaan, ja se kattaa ajanjakson **1. tammikuuta 2017 – 31. joulukuuta 2019**. Ensimmäinen kertomus julkaistiin vuonna 2017.[3]

Yhdessä Euroopan unionin tuomioistuimen hallinnoiman täytäntöönpanosääntöjä koskevan rekisterin[4] kanssa kertomus mahdollistaa **avoimuuden** ja edistää **henkilöstösääntöjen johdonmukaista soveltamista**[5]. Samalla se saattaa säännöt Euroopan unionin **kansalaisten saataville**.

2. TIETOJEN KERÄÄMINEN KERTOMUSTA VARTEN

[1] Sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä lokakuuta 2013 annetulla asetuksella (EU, Euratom) N:o 1023/2013.

[2] Täydellinen luettelo on tämän kertomuksen II jakson a ja b kohdassa.

[3] Se kattoi ajanjakson 1. tammikuuta 2014 – 31. joulukuuta 2016. Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöistä, jotka kunkin toimielimen nimittävä viranomainen on hyväksynyt henkilöstösääntöjen soveltamiseksi (COM(2017) 632 final), jäljempänä ’**vuosia 2014–2016 koskeva kertomus**’.

[4] Julkisesti saatavilla internetissä CIRCABC-järjestelmän (hallintotahojen, yritysten ja kansalaisten viestintä- ja tietoresurssikeskus) kautta.

[5] Ks. 22. lokakuuta 2013 annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 1023/2013 johdanto-osan 32 kappale.

Kertomuksen laatimista varten komissio pyysi kaikkia toimielimiä päivittämään vuosien 2014–2016 kertomusta varten laatimansa täytäntöönpanosääntöluettelot. Ensinnäkin toimielimiä pyydettiin tarkistamaan, että vuosien 2014–2016 kertomusta varten toimitetut olivat paikkansapitäviä ja täydellisiä. Toiseksi toimielimiä pyydettiin päivittämään luetteloon kaikki sellaiset toimielinten päätökset henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen täytäntöönpanemiseksi, jotka olivat voimassa ajanjaksolla 1. tammikuuta 2017 – 31. joulukuuta 2019.

Komissio vertasi toimitettuja tietoja Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämään rekisteriin kirjattuihin sääntöihin.

Virastojen tiedot koottiin niiden tietojen perusteella, jotka virastot olivat toimittaneet asianomaisille komission yksiköille vuosien 2014–2016 kertomusta varten ja vuosien 2017–2019 aikana henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn puitteissa.[6] Edellä mainitut komission yksiköt tarkistivat tämän jälkeen tiedot, jotka oli koottu kattaviin rekistereihin, ja varmistivat ne tarvittaessa yksittäisiltä virastoilta.

Keräystyö saatiin päätökseen 23. kesäkuuta 2020.

3. KERTOMUKSEN PÄÄPIIRTEET

Täytäntöönpanosääntöjen kuvaus

Kertomuksen 1 jaksossa kuvataan mekanismeja, joilla varmistetaan henkilöstösääntöjen yhdenmukainen soveltaminen, esittämällä yleiskatsaus erityyppisistä säännöistä, joita nimittävä viranomainen voi hyväksyä henkilöstösääntöjen soveltamiseksi tai joita viranomainen, jolla on toimivalta tehdä työsopimuksia, voi hyväksyä pannakseen täytäntöön muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot.

Määrällinen arviointi / avoimuus

Kertomuksen 2 jakso sisältää yksityiskohtaisen luettelon kaikista nimittävien viranomaisten hyväksymistä täytäntöönpanosäännöistä, ja siinä kuvataan selkeästi ja avoimesti kaikkien toimielinten ja virastojen nykytilannetta.

Komissio on erityisesti yhteisymmärryksessä niiden toimielinten kanssa, joita tämä kertomus koskee, laatinut taulukoita, joissa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin kymmenen toimielimen tilanne 1. tammikuuta 2017 ja 31. joulukuuta 2019 välisenä aikana. Näiden taulukoiden perusteella komissio on muodostanut yleistaulukon, jossa esitetään yleisesti kaikkien toimielinten tilanne.

Taulukoissa yksilöidään ne asiat, joista nimittävät viranomaiset tai viranomaiset, joilla on toimivalta tehdä työsopimuksia, ovat antaneet sääntöjä. Lisäksi selostetaan, miten laajasti kukin viranomainen on hyödyntänyt sääntelyvaltaansa.

[6] Lisätietoja on tämän kertomuksen II jakson b kohdassa.

Toisessa yleistaulukossa esitetään kootusti virastoissa 31. joulukuuta 2019 sovellettavat säännöt. Siinä esitetään nykyiset mekanismit, jotka vaikuttavat siihen, miten henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosäännöt hyväksytään virastoissa, ja asetetaan siten virastojen henkilöstöhallinto laajempaan asiayhteyteensä. Samaan aikaan siinä esitetään yleiskatsaus siitä, miten täytäntöönpanosääntöjen nykyinen toimintaympäristö on kehittynyt 51 virastossa ja missä määrin sääntöjä on lähennetty toisiinsa.

Havaintoja tehdään edellisen kertomuksen kattaman kauden jälkeen tapahtuneista tärkeimmistä muutoksista, jotka koskevat toimielimissä ja virastoissa hyväksyttyjen sääntöjen määrää ja tyyppiä.

Laadullinen arviointi / kehyksen noudattaminen

Tässä kertomuksessa esitellään, kuinka nimittävät viranomaiset tai viranomaiset, joilla on toimivalta tehdä työsopimuksia, ovat noudattaneet henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen muodostamaa kehystä. Erityisesti huomioidaan ne asiat, joiden osalta viranomaiset eivät (vielä) ole käyttäneet toimivaltaansa hyväksyä sääntöjä.

Kertomuksessa tarkastellaan myös alueita, joilla toimielimet ja virastot eivät näytä kaikilta osin noudattaneen henkilöstösäännöissä ja palvelussuhteen ehdoissa säädetyn kehyksen vaatimuksia, siltä osin kuin on kyse täytäntöönpanosääntöjen hyväksymistä koskevan vaatimuksen noudattamisesta ja menettelyn valinnasta.

Lisäksi kertomuksessa tarkastellaan edellisen kertomuksen kauteen verrattuna tapahtuneita tärkeimpiä muutoksia, erityisesti siltä osin kuin on kyse hyväksyttyjen sääntöjen kattamista uusista aihealueista ja siitä, miten paljon toimielinten välillä on tapahtunut lähentymistä kyseisten sääntöjen aiheiden osalta.

Lopuksi kertomuksessa esitetään yleisesti Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämässä rekisterissä olevat täytäntöönpanosäännöt ja niiden nykytilanne.

4. SEURAAVA KERTOMUS

Komission on toimitettava seuraava kertomus henkilöstösääntöjen 110 artiklan 6 kohdan mukaisesti kolmen vuoden kuluessa. Seuraavassa kertomuksessa käsitellään 1. tammikuuta 2020 ja 31. joulukuuta 2022 välisenä aikana voimassa olevia täytäntöönpanosääntöjä.

Komissio on laatinut tämän kertomuksen toimielinten ja virastojen saataville asettamien tietojen perusteella. Tietojen täydellisyys ja täsmällisyys on kyseisten toimielinten ja virastojen vastuulla.

Sisällysluettelo

1 JAKSO. TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄNTÖJEN KUVAUS 5

a) Unionin toimielinten välisellä sopimuksella hyväksytyt säännöt (”Règles arrêtées d'un commun accord”) 5

b) Yleiset täytäntöönpanosäännökset (”Dispositions générales d'exécution”) 6

c) Muut soveltamissäännöt 8

2 JAKSO. LAADULLINEN ARVIOINTI / AVOIMUUS 11

a) Toimielinten täytäntöönpanosäännöt 11

b) Virastojen täytäntöönpanosäännöt 13

3 JAKSO. LAADULLINEN ARVIOINTI / KEHYKSEN NOUDATTAMINEN 18

a) Henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen muodostaman kehyksen noudattaminen 18

b) Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämä rekisteri 28

4 JAKSO. TIIVISTELMÄ 32

1 JAKSO. TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄNTÖJEN KUVAUS

MEKANISMIT, JOILLA VARMISTETAAN HENKILÖSTÖSÄÄNTÖJEN YHDENMUKAINEN SOVELTAMINEN

→ Millainen henkilöstösäännöissä säädetty järjestelmä on sääntöjen täytäntöönpanon osalta?

→ Kuinka henkilöstösäännöissä saavutetaan säännösten yhdenmukainen soveltaminen?

Tässä jaksossa esitetään henkilöstösääntöjen 110 artiklassa tarkoitetut erityyppiset säännöt henkilöstösääntöjen täytäntöönpanemiseksi.

Kaikille näille säännöille on yhteistä se, että ne eivät koske suurta yleisöä. Sen vuoksi niitä ei julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Jotta säännöt olisivat täytäntöönpanokelpoisia niiden piiriin kuuluvan henkilöstön osalta, ne on kuitenkin saatettava henkilöstön tietoon henkilöstösääntöjen 110 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Heti alkuun on huomattava, että lainsäädäntökehys on pysynyt muuttumattomana sen jälkeen, kun vuosien 2014–2016 kertomus hyväksyttiin. Koska lainsäädäntövallan käyttäjät eivät ole ottaneet käyttöön uudentyyppisiä täytäntöönpanosääntöjä, tämä kertomus noudattaa edellisen kertomuksen rakennetta. Sääntöjen luetteloa on kuitenkin tarkistettu hieman vuosien 2014–2016 kertomuksessa esitettyyn yleiskatsaukseen verrattuna lisätarkistuksen jälkeen ja jotta voitaisiin ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikainen oikeuskäytäntö. Kyseiset tarkistukset on **lihavoitu** alla olevissa luetteloissa.

Seuraavat säännöt kuuluvat tämän kertomuksen soveltamisalaan:[7]

a) Unionin toimielinten välisellä sopimuksella hyväksytyt säännöt (”Règles arrêtées d'un commun accord”)

Henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa säädetään tiettyjen säännösten soveltamiseksi, että säännöt on hyväksyttävä unionin toimielinten välisellä sopimuksella.[8] Tämä koskee seuraavia aihealueita:

[7] Tämä kertomus ei sisällä delegoituja säädöksiä, jotka on hyväksytty henkilöstösääntöjen 111 ja 112 artiklan perusteella. Nämä säädökset ovat seurausta komission (tai, ennen vuoden 2014 henkilöstösääntöjen uudistusta, neuvoston) käyttämästä erityisoikeudesta antaa sääntöjä, jotka vaikuttavat yleisesti kaikkiin EU:n henkilöstön jäseniin. Henkilöstösääntöjen 110 artiklassa tarkoitetut täytäntöönpanosäännöt puolestaan hyväksyy toimielin sen perusteella, että sillä on valta toimia nimittämänä viranomaisena, ja sääntöjen soveltamisala rajoittuu kyseisen toimielimen omaan henkilöstöön.

[8] Henkilöstösäännöissä ei määritellä prosessia, jolla sääntö hyväksytään unionin toimielinten välisellä sopimuksella. Toimielinten välisellä käytännöllä kehitetty menettely kuvataan yksityiskohtaisesti vuosien 2014–2016 kertomuksessa.

Henkilöstösäännöt	
9 artikla + liite II, 2 artikla	Yhteisen pariteettikomitean (COPARCO) perustamista koskeva menettely
10 artiklan 1 kohta	Henkilöstösääntökomitean jäsenten nimittämistä koskeva menettely
37 artiklan b alakohta	Unioniin liittyvien toimielinten luettelon laatimista koskevat yhteiset säännöt
45 artiklan 2 kohta	Kyky työskennellä kolmannella kielellä ennen ensimmäistä ylennystä
57 artikla	Vuosiloma
61 artikla	Luettelo yleisistä vapaapäivistä
72 artiklan 1 kohta	Sairausvakuutus
73 artiklan 1 kohta	Vakuutus ammattitautien ja tapaturmien varalta
76 a artikla	Eloonjääneelle puolisolle, jolla on pitkäaikainen sairaus tai vamma, maksettava rahallinen tuki, joka nostaa eläkkeen määrää
Liite VII, 17 artiklan 2 kohta	Erityinen säännöllinen palkan osan siirto
Muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot	
28 a artiklan 10 kohta	Väliaikaisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevien sääntöjen yksityiskohtaiset järjestelyt

b) Yleiset täytäntöönpanosäännökset (”Dispositions générales d'exécution”)

Henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa myönnetään nimittävälle viranomaiselle ja viranomaiselle, jolla on toimivalta tehdä työsopimuksia, erityisvalta hyväksyä yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä. Tämä koskee seuraavia aihealueita:[9]

Henkilöstösäännöt	
27 artiklan 2 kohta	Asianmukaiset toimenpiteet tilanteissa, joissa virkamiesten kansalaisuuksien kesken on havaittu merkittävä epätasapaino
32 artiklan 2 kohta	Palkkaluokan määrittely palvelukseen otettaessa
42 a artikla	Vanhempainloma, yksinhuoltajat
43 artikla	Vuosittainen arviointi pätevyydestä, tehokkuudesta ja käytöksestä viranhoidossa
45 a artiklan 5 kohta AD virkaan	Tehtäväryhmään AST kuuluvan virkamiehen nimittäminen tehtäväryhmän

[9] Tämä kertomus ei kata liitteen ”Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamisalaan kuuluviin toimihenkilöihin sovellettavat siirtymäsäännökset” 2 artiklan 3 kohdassa säädettyä valtuutta. Tämä säännös ei koske kertomuksessa tarkasteltua ajanjaksoa.

72 artiklan 1 kohta	Sairauskulujen korvaaminen
Liite VII, 3 artiklan 1 kohta	Koulutuslisä
Liite VII, 9 artiklan 1 kohta	Muuttokulut
Liite VII, 13 a artikla	Virkamatkakulut
Liite VIII, 11 artiklan 2 kohta	Eläkkeen siirtäminen unionin eläkejärjestelmään
Liite IX, 2 artiklan 3 kohta	Hallinnolliset tutkimukset
Liite X, 3 artikla[10]	Liitteen X poikkeuksellinen soveltaminen tilapäisesti päätoimipaikkaan siirrettyihin virkamiehiin
Muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot	
12 artiklan 1 kohta	Asianmukaiset toimenpiteet tilanteissa, joissa väliaikaisen henkilöstön kansalaisuuksissa on havaittu merkittävä epätasapaino
12 artiklan 5 kohta	Väliaikaisen henkilöstön palvelukseenottoa koskevat menettelyt
54 artikla määrittäminen	2 artiklan f alakohdassa tarkoitetun väliaikaisen henkilöstön palkkaluokan uudelleen
56 artikla käyttö	2 artiklan f alakohdassa tarkoitettujen väliaikaisten toimihenkilöiden palkkaaminen ja
79 artikla	Sopimussuhteisten toimihenkilöiden käyttö
82 artiklan 6 kohta	Sopimussuhteisten toimihenkilöiden palvelukseenotto
86 artiklan 1 kohta	Sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkaluokan määrittely

Toisin kuin niissä tapauksissa, joissa säännöt on hyväksytty toimielinten välisellä sopimuksella, yleisten täytäntöönpanosäännösten sisällön määrittää kukin toimielin[11] toimielinten riippumattomuutta työnantajana koskevan periaatteen mukaisesti sellaisena kuin se on määritelty Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 298 artiklassa.[12]

[10] Huom. Tuomioistuin totesi asiassa C-427/18 P, *EUH v. Alba Aguilera ym*., 26. helmikuuta 2020 antamassaan tuomiossa, että henkilöstösääntöjen liitteessä X olevan 1 artiklan kolmannessa kohdassa ei velvoiteta nimittävää viranomaista antamaan yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä koko liitteen X osalta. Tuomioistuin totesi sen sijaan, että säännöksessä säädetään ainoastaan menettelystä, jota on noudatettava, jos nimittävä viranomainen päättää antaa yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä liitteen X osalta. (Ks. tuomion 77 ja 83 kohta.) Näin ollen liitteessä X olevan 1 artiklan kolmatta kohtaa ei enää mainita tässä luettelossa.

[11] Kun on kyse sairauskulujen korvaamisesta yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän puitteissa, komissio on kuitenkin hyväksynyt Euroopan unionin virkamiesten sairausvakuutusjärjestelmää koskevien yhteisten sääntöjen perusteella yleiset täytäntöönpanosäännökset, jotka koskevat kaikkien toimielinten ja virastojen henkilöstöä.

[12] Kunkin toimielimen itsenäisyys työnantajana on vahvistettu oikeuskäytännössä, ks. Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen tuomio 5.7.2011, *V v. Euroopan parlamentti*, F-46/09, ECLI:EU:F:2011:101, 135 kohta; unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 28.4.2017, *Azoulay ym. v. Euroopan parlamentti*, T-580/16, ECLI:EU:T:2017:291, 57 kohta sekä siinä mainittu oikeuskäytäntö.

Henkilöstösääntöjen 110 artiklan 1 kohdan ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 141 artiklan ensimmäisen alakohdan mukaan kunkin toimielimen toimivaltainen viranomainen hyväksyy yleiset täytäntöönpanosäännökset kuultuaan henkilöstökomiteaa ja henkilöstösääntökomiteaa.[13] Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 142 artiklan mukaan henkilöstösääntöjen 110 artiklassa tarkoitettuja yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä sovelletaan palvelussuhteen ehtojen piiriin kuuluviin toimihenkilöihin, mikäli henkilöstösääntöjen säännöksiä sovelletaan palvelussuhteen ehtojen mukaisesti kyseisiin toimihenkilöihin.

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan henkilöstösääntöjen 110 artiklan 1 kohdan ilmaisu ”yleiset täytäntöönpanosäännökset” viittaa ennen kaikkea yleisiin täytäntöönpanosäännöksiin, joista säädetään nimenomaisesti tietyissä henkilöstösääntöjen erityissäännöksissä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa velvoite hyväksyä täytäntöönpanosäännöksiä henkilöstösääntöjen 110 artiklan 1 kohdan menettelyllisiä vaatimuksia noudattaen saattaa syntyä myös silloin, kun henkilöstösäännöissä ei nimenomaisesti säädetä yleisten täytäntöönpanosäännösten hyväksymisestä. Tuomioistuimen mukaan näin voisi olla ”*silloin, kun henkilöstösääntöjen säännösten selkeys ja täsmällisyys on niin puutteellista, ettei niitä voida soveltaa ilman mielivaltaa*”.[14]

c) Muut soveltamissäännöt

Henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa säädetään nimenomaisesti myös, että kunkin toimielimen nimittävällä viranomaisella ja kunkin toimielimen viranomaisella, jolla on toimivalta tehdä työsopimuksia, on valtuudet hyväksyä muita täytäntöönpanosääntöjä, mutta ei kuitenkaan määritellä tarkemmin, miten säännöt olisi hyväksyttävä.[15]

Muita täytäntöönpanosäännöksiä on nimenomaisesti annettu seuraavista aihealueista:

Henkilöstösäännöt	
2 artikla	Nimittävän viranomaisen toimivallan määrittely
5 artiklan 4 kohta	Virkatyyppien määrittely
9 artiklan 2 kohta yksityiskohtaiset säännöt	Elinten (komiteoiden) kokoonpano ja niiden toimintaa koskevat

[13] Vuosien 2014–2016 kertomuksessa esitetään yksityiskohtainen katsaus yleisten täytäntöönpanosäännösten hyväksymismenettelyyn.
[14] Ks. tuomioistuimen asiassa C-427/18 P, *EUH v. Alba Aguilera ym.*, 26. helmikuuta 2020 antaman tuomion 57 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö.
[15] Henkilöstösääntöjen 96 artiklassa säädetään yhdestä tapauksesta (kun on kyse unionin edustustossa työskentelevistä komission virkamiehistä ja Euroopan ulkosuhdehallinnon virkamiehistä, joiden on suoritettava tehtäviä komissiolle osana työtehtäviään), jossa komissiolla ja ulkosuhdehallinnolla on yhteisiä valtuuksia.

22 c artikla	Väärinkäytösten paljastaminen
51 artiklan 1 kohta	Epäpätevyyttä koskevat menettelyt
55 artiklan 3 kohta	Päivystysvelvollisuus
55 artiklan 4 kohta	Joustavat työaikajärjestelyt
55 a artikla + liite IV a, 5 artikla	Osa-aikatyö
55 b artikla	Työn jakaminen
56 artikla + liite VI, 3 artikla	Ylityö
96 artikla	Unionin edustustossa työskentelevät komission virkamiehet ja Euroopan ulkosuhdehallinnon virkamiehet, joiden on suoritettava tehtäviä komissiolle osana työtehtäviään
Liite VII, 13 artiklan 2 kohdan b alakohta	Kolmansiin maihin suuntautuvia virkamatkoja koskeva korvaustaso
Liite VII, 14 artiklan 2 kohta	**Edustuskorvaus**
Liite IX, 30 artikla	Kurinpitomenettelyt
Liite X, 2 artikla	Kolmannessa maassa työskenteleviä virkamiehiä koskeva siirto
Liite X, 5 artiklan 2 kohta	Kolmannessa maassa työskentelevien virkamiesten asumisen järjestäminen
Liite X, 10 artiklan 3 kohta	Korvaus elinolosuhteista
Liite X, 23 artikla	Kolmannessa maassa työskentelevien virkamiesten vuokran korvaaminen
Liite XIII, 30 artiklan 3 kohta	Erityistehtäviä hoitavien virkamiesten määrääminen virkatyyppiin ”yksikönpäällikkö tai vastaava” tai ”neuvonantaja tai vastaava” ennen 31 päivää joulukuuta 2015
Muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot	
28 a artiklan 2 kohta	**Väliaikaisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevat säännökset**
42 artikla	**Ehdot, jotka koskevat maksuja eläkeoikeuksien muodostamiseksi tai säilyttämiseksi alkuperämaassa**
96 artiklan 2 kohta	**Työttömyyskorvaus sopimussuhteisille toimihenkilöille**
112 artikla	**Ehdot, jotka koskevat maksuja eläke-, työttömyys-, työkyvyttömyys-, henki- ja sairausvakuutusjärjestelmiin viimeisimmässä korvausmaassa**
125 artiklan 1 kohta	Parlamentin jäsenten avustajat

Lisäksi toimielimet ovat hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä myös sellaisissa tapauksissa, joista ei nimenomaisesti säädetä henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa, silloin, kun lakisääteiset säännökset oli pantava täytäntöön

yksityiskohtaisempien sääntöjen avulla. Tällaisten muiden täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisprosessi riippuu kunkin toimielimen hallinnollisista käytännöistä.

MEKANISMIT, JOILLA VARMISTETAAN HENKILÖSTÖSÄÄNTÖJEN YHDENMUKAINEN SOVELTAMINEN

→ Toimielimet voivat itsenäisesti soveltaa henkilöstösääntöjä ja muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja henkilöstöönsä. Tätä itsenäisyyttä sääntelee henkilöstösääntöjen muodostama oikeudellinen kehys.

→ Henkilöstösäännöissä säädetään erityismekanismeista yhteisen toimielinten välisen lähestymistavan saavuttamiseksi tilanteissa, joissa aihealue edellyttää yhdenmukaistamista.

2 JAKSO. LAADULLINEN ARVIOINTI / AVOIMUUS

AVOIMUUS

→ Mitkä säännöt olivat voimassa kyseisenä aikana toimielimissä ja virastoissa ja mitä aihealueita ne koskivat?

→ Mitkä olivat pääasialliset muutokset edellisen kertomuksen kattamaan kauteen verrattuna uusien sääntöjen lukumäärässä ja tyypissä mitattuna?

a) Toimielinten täytäntöönpanosäännöt

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan ja henkilöstösääntöjen 1, 1 a ja 1 b artiklan mukaisesti tässä kertomuksessa käsitellään seuraavia kymmentä toimielintä:[16]

- Euroopan parlamentti (EP)
- neuvosto (N)
- Euroopan komissio (KOM)
- Euroopan unionin tuomioistuin (EUT)
- tilintarkastustuomioistuin (ETT)
- Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH)
- Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK)
- alueiden komitea (AK)
- Euroopan oikeusasiamies (EO)
- Euroopan tietosuojavaltuutettu (EDPS).

Yhdeksän muuta toimielintä ovat toimittaneet tietoa täytäntöönpanosäännöistään komissiolle tämän kertomuksen laatimista varten. Näiden tietojen ohella komissio on käyttänyt Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämää rekisteriä.

Näiden tietojen perusteella ja kyseisten toimielinten suostumuksella komissio on laatinut taulukoita, joissa kussakin kymmenessä toimielimessä kaudella 1. tammikuuta 2017 – 31. joulukuuta 2019 voimassa olleita sääntöjä kuvataan yksityiskohtaisesti seuraavalla tavalla:

- Luettelo säännöistä, jotka on hyväksytty toimielinten välisellä sopimuksella (**liite I**).
- Taulukot, jossa luetellaan yleiset täytäntöönpanosäännökset ja muut täytäntöönpanosäännöt, jotka kunkin toimielimen nimittävä viranomainen tai viranomainen, jolla on toimivalta tehdä työsopimuksia, on hyväksynyt (**liite II**).

[16] Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (pöytäkirja N:o 4) 36 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan keskuspankin henkilökunnan jäseniä koskevat Euroopan keskuspankin henkilöstön työsuhde-ehdot.

– Yleisluontoinen taulukko, jossa on vertaileva yleisesitys säännöistä, joilla henkilöstösäännöt ja muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot pannaan täytäntöön kaikissa toimielimissä (**liite III**).

Kaikissa taulukoissa on käytetty samaa menetelmää:

– Niissä luetellaan täytäntöönpanosäännöt, jotka ovat olleet ainakin osittain voimassa kertomuksen tarkastelujaksolla (1. tammikuuta 2017 – 31. joulukuuta 2019).
– Täytäntöönpanosäännökset on ryhmitelty eri aihealueisiin henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen rakenteen mukaisesti.
– Täytäntöönpanosäännöt yksilöidään viitenumeron, voimaantulopäivän[17] ja tarvittaessa voimassaoloajan päättymispäivän mukaan.

Laskennassa on käytetty seuraavaa menetelmää:

– Täytäntöönpanosäännöt on laskettu kunkin toimielimen luetteloiden perusteella.
– Kukin täytäntöönpanosääntö on otettu huomioon kerran, vaikka se koskisi useampia aihealueita.[18]
– Sääntöjä, joilla muutetaan olemassa olevia sääntöjä, ei ole laskettu erikseen.
– Jos täytäntöönpanosääntö oli korvattu toisella täytäntöönpanosäännöllä tarkastelujakson aikana, vain yksi täytäntöönpanosääntö otettiin huomioon kokonaismäärässä.[19]

Seuraavissa kahdessa taulukossa esitetään määrällinen katsaus toimielinten kahden ensimmäisen kertomuksen kattamilla kausilla (2014–2016 ja 2017–2019) hyväksymistä täytäntöönpanosäännöistä.

NIIDEN VOIMASSA OLEVIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄNTÖJEN LUKUMÄÄRÄ, JOTKA TOIMIELIMET HYVÄKSYIVÄT ensimmäisen kertomuksen kattamalla kaudella 2014–2016[20]

	Sopimuksella hyväksytyt säännöt	**Yleiset täytäntöönpanosäännökset**	**Muut soveltamissäännöt**	**Yhteensä**
EP	10	19	38	**67**
N	10	15	36	**61**

[17] Huom. Tapauksissa, joissa voimaantulopäivä ei ollut helposti määritettävissä, ilmoitetaan sen sijaan hyväksymispäivä.

[18] Poikkeuksen muodostivat Euroopan ulkosuhdehallinnon hyväksymät ns. ”oikeusasiamiehen päätökset”, ts. yleiset päätökset, joilla on hyväksytty kokonaisuudessaan ja soveltuvin osin useita muiden toimielinten erityispäätöksiä. Tällaisissa tapauksissa kokonaismäärään on otettu mukaan erityispäätösten lukumäärä.

[19] Kun yleinen täytäntöönpanosääntö korvattiin erityyppisellä täytäntöönpanosäännöllä (tai päinvastoin), nämä kuitenkin laskettiin kahdeksi täytäntöönpanosäännöksi (yksi kumpaankin sääntöluokkaan).

[20] Tämä taulukko perustuu vuosia 2014–2016 koskevan kertomuksen taulukkoon. Ensimmäisen kertomuksen lukuja on oikaistu hieman. Tämä johtuu siitä, että useimmat toimielimet ovat havainneet joukon sääntöjä, jotka oli tahattomasti jätetty pois vuosien 2014–2016 kertomuksesta ja jotka olivat voimassa tällä kaudella. Nuo oikaisut on otettu huomioon tässä taulukossa.

KOM	10	24	61	**95**
EUT	10	11	19	**40**
ETT	10	10	38	**58**
EUH	10	23	39	**72**
ETSK	10	12	37	**59**
AK	10	15	30	**55**
EO	10	15	12	**37**
EDPS	10	16	21	**47**

Yhteensä	**100**	**160**	**331**	**591**

NIIDEN VOIMASSA OLEVIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄNTÖJEN LUKUMÄÄRÄ, JOTKA TOIMIELIMET HYVÄKSYIVÄT toisen kertomuksen kattamalla kaudella 2017–2019

	Sopimuksella hyväksytyt säännöt	**Yleiset täytäntöönpanosäännökset**	**Muut soveltamissäännöt**	**Yhteensä**
EP	10	17	45	**72**
N	10	15	37	**62**
KOM	10	24	62	**86**
EUT	10	11	39	**60**
ETT	10	10	32	**52**
EUH	10	24	46	**80**
ETSK	10	12	44	**66**
AK	10	16	34	**60**
EO	10	17	14	**41**
EDPS	10	16	25	**51**

Yhteensä	**100**	**162**	**378**	**630**

Näiden kahden taulukon vertailu osoittaa, että ensimmäisen ja toisen kauden välillä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Täytäntöönpanosääntöjen kokonaismäärä on pysynyt suhteellisen vakaana kaikissa toimielimissä.

b) Virastojen täytäntöönpanosäännöt

Tässä kertomuksessa käsitellään myös virastojen hyväksymiä täytäntöönpanosääntöjä, jotka olivat voimassa 31. joulukuuta 2019. Tämä koskee seuraavia 51:tä virastoa[21] henkilöstösääntöjen 1 a artiklan 2 kohdan tarkoittamassa merkityksessä:

- 6 toimeenpanovirastoa
- 36 erillisvirastoa ja unionin elintä sekä
- 9 yhteisyritystä[22].

[21] Tähän sisältyy myös lokakuussa 2017 perustettu Euroopan syyttäjänvirasto. Koska sen kollegiota ei kuitenkaan ollut vielä perustettu kertomuksen kattamalla kaudella, komissio on ilmoittanut täytäntöönpanosäännöistään Euroopan syyttäjänvirastolle vain väliaikaisesti. Komissio ilmoittaa virallisesti sisäisistä säännöistään, kun kollegio on perustettu.

Ennen vuoden 2014 uudistusta voimassa olleiden henkilöstösääntöjen 110 artiklan 1 kohdassa säädettiin, että virastojen on hyväksyttävä asianmukaiset täytäntöönpanosäännöt henkilöstösääntöjen soveltamiseksi kuultuaan asiaan liittyvää henkilöstökomiteaa ja yhteistyössä komission kanssa.

Vuoden 2014 henkilöstösääntöuudistuksella luotiin uusi kehys, jonka puitteissa virastojen on hyväksyttävä henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosäännöt.[23] Henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdassa vahvistetun yleisen periaatteen mukaan komission hyväksymiä henkilöstösääntöjä sovelletaan virastoihin soveltuvin osin. Tätä varten komissio ilmoittaa virastoille kaikista tällaisista täytäntöönpanosäännöistä viipymättä niiden antamisen jälkeen. Sääntö tulee voimaan virastossa yhdeksän kuukautta tällaisen ilmoituksen antamisen jälkeen tai yhdeksän kuukauden kuluttua sen voimaantulosta komissiossa, sen mukaan, kumpi on myöhäisempi.

Komissiolla ei ollut velvollisuutta ilmoittaa virastoille niistä täytäntöönpanosäännöistä, jotka olivat tulleet voimaan ennen vuoden 2014 henkilöstösääntöuudistusta. Periaate, jonka mukaan sääntöjä sovelletaan soveltuvin osin, koskee vain niitä komission täytäntöönpanosääntöjä, joista komissio on ilmoittanut virastoille.

Poikkeuksena tähän periaatteeseen virasto voi päättää, kuultuaan henkilöstökomiteaa ja saatuaan komission hyväksynnän[24], että se hyväksyy yksittäisiä päätöksiä jollakin seuraavista tavoista:

- jättämällä soveltamatta joitakin komission säännöistä (opt-out)
- hyväksymällä sääntöjä, jotka eroavat komission säännöistä
- hyväksymällä sääntöjä, jotka koskevat eri aihealueita kuin komission hyväksymät säännöt.

Kun otetaan huomioon periaate kunkin toimielimen itsenäisyydestä, virastoilla on näin ollen oikeus poiketa komission tavasta panna henkilöstösäännöt ja muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot täytäntöön, mutta niiden on edelleen noudatettava näillä säädöksillä luotuja puitteita.

Yksinkertaistaakseen toimintaa, tehostaakseen hallintoa ja yhdenmukaistaakseen virastojen sääntöjä ja käytäntöjä komissio on myös kehittänyt mekanismin, jonka avulla se voi myöntää virastoille horisontaalisen ennakkohyväksynnän yksittäisiin päätöksiin ilman virastojen esittämää virallista pyyntöä. Mekanismia sovelletaan vain sillä ehdolla, että kyseinen virasto noudattaa komission ehdottamaa yhdenmukaista päätösmallia.

---

[22] Täydellinen luettelo toimeenpanovirastoista, yhteisyrityksistä, erillisvirastoista ja unionin elimistä on tämän kertomuksen liitteessä IV.

[23] Ks. varapuheenjohtaja Šefčovičin tiedonanto komissiolle C(2014) 6543 final, 26.9.2014, henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanoa koskevista ohjeista virastoissa sovellettavien täytäntöönpanosääntöjen osalta (ei saatavilla suomeksi); ja komission päätös C(2014) 7229 final, 8.10.2014, tiettyjen valtuuksien käytöstä komission virastoille antaman hyväksynnän osalta ennen henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosääntöjen hyväksymistä henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti (ei saatavilla suomeksi).

[24] Komission hyväksyntää on pyydettävä ennen edellä mainitun yhdeksän kuukauden määräajan päättymistä.

Asianomaisten komission yksiköiden virastoilta keräämien tietojen perusteella komissio on laatinut yleisen taulukon, jossa ensimmäisen kertomuksen kattamaa kautta 2014–2016 koskevat luvut lisätään toisella kaudella 2017–2019 hyväksyttyjen sääntöjen määrään ja esitetään näin tiivistelmä virastoissa sovellettavien täytäntöönpanosääntöjen määrästä ja tyypeistä 31. joulukuuta 2019.

Tämä yleistaulukko on esitetty tämän kertomuksen **liitteessä IV**.

Siinä käytetään seuraavaa menetelmää:

- Se koskee virastoissa 31. joulukuuta 2019 voimassa olleita täytäntöönpanosääntöjä.
- Se noudattaa henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen rakennetta, jotta virastojen hyväksymien täytäntöönpanosääntöjen eri aihealueet olisivat helpommin tunnistettavissa.
- Taulukossa on eritelty kunkin aihealueen osalta erilaisia skenaarioita, joiden mukaisesti virastot ovat hyväksyneet sääntönsä.

Taulukosta käy erityisesti ilmi, kuinka vuoden 2014 jälkeen käyttöön otetut mekanismit ovat toimineet käytännössä.

VUODEN 2014 JÄLKEEN KÄYTTÖÖN OTETTUJEN MEKANISMIEN VAIKUTUKSET

	Kausi 2014–2016	**Yhteensä 31. joulukuuta 2019**
Vuoden 2014 uudistuksen jälkeen hyväksytyt komission täytäntöönpanosäännöt, joista on ilmoitettu virastoille	23	29
Täytäntöönpanosäännöt, joita sovelletaan virastoihin soveltuvin osin vuoden 2014 uudistuksen jälkeen (henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohta)	593	749
Poikkeukset vuoden 2014 jälkeen (omat säännöt, jotka poikkeavat komission ennakkohyväksynnästä ja/tai komission täytäntöönpanosäännöistä, jotka on ilmoitettu virastoille henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti)	35	4
Komission yleiset ennakkohyväksynnät	14	21
Virastojen yleisen ennakkohyväksynnän perusteella hyväksymät täytäntöönpanosäännöt	284	689

Kahden sarakkeen vertailu osoittaa, että vuoden 2014 uudistuksella käyttöön otettuja mekanismeja, joilla on tarkoitus varmistaa henkilöstösääntöjen yhdenmukainen soveltaminen kaikissa virastoissa, käytetään edelleen laajalti ja ne ovat osoittautuneet kaikkiaan erittäin tehokkaiksi. Virastojen komission horisontaalisten ennakkohyväksyntien perusteella

hyväksymien täytäntöönpanosääntöjen määrä on kasvanut huomattavasti. Myös komission täytäntöönpanosääntöjen soveltaminen ”soveltuvin osin” on lisääntynyt. Sitä vastoin poikkeuksien määrä on vähentynyt merkittävästi. Niitä ovat sellaiset virastojen omat säännöt, jotka poikkeavat komission horisontaalisista ennakkohyväksynnistä ja/tai virastoille henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdan nojalla ilmoitetuista komission täytäntöönpanosäännöistä.

On kuitenkin syytä huomata, että virastojen määrä on kasvanut hieman 48:sta 51:een kertomusten kattamien kausien välillä (kun taas toimielinten lukumäärä ei ole muuttunut).

Yksityiskohtaisempi arvio siitä, miten virastot ovat käytännössä soveltaneet täytäntöönpanosääntöjä yksittäisissä tilanteissa, ei kuulu tämän kertomuksen alaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen (ETT) hiljattain julkaisemassa erityiskertomuksessa ”EU:n virastojen tulevaisuus — joustavuutta ja yhteistyötä voidaan vielä lisätä”[25] todetaan, että joidenkin virastojen yleisessä hallintorakenteessa on parantamisen varaa, muttei käsitellä erikseen sitä, miten virastot soveltavat henkilöstöhallintoa koskevia sääntöjä.

Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen johdosta neuvosto on pyytänyt komissiota tutkimaan tilintarkastustuomioistuimen suosituksia ja tekemään johtopäätöksiä muun muassa unionin virastojen avustamisesta/tukemisesta täytäntöönpanosäännösten yhdenmukaistamisessa viittaamatta kuitenkaan erityisesti henkilöstösääntöjen tai muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamisalaan kuuluviin asioihin.

Tässä suhteessa tämä kertomus osoittaa selvästi, että henkilöstösääntöjen 110 artiklalla käyttöön otetut mekanismit (eli komission sääntöjen soveltaminen soveltuvin osin, poikkeuksien yhdenmukaistaminen mallipäätösten avulla, yksittäisten poikkeusten perusteellinen arviointi) toimivat suodattimina varmistettaessa sääntöjen johdonmukaisuus ennen niiden hyväksymistä ja yhdenmukaistavat näin säännöksiä kaikissa virastoissa.

Näin ollen, vaikka tämä kertomus koskee sääntöjen hyväksymistä eikä niiden tulkintaa ja tosiasiallista täytäntöönpanoa toimielimissä ja virastoissa, jotka soveltavat toimielinten itsenäisyyden periaatetta, toimielimet voivat kuitenkin pohtia, miten nykyisiä mekanismeja voidaan hyödyntää sääntöjen johdonmukaisen täytäntöönpanon ja parhaiden käytänteiden vaihdon tehostamiseksi erityisesti käyttämällä erilaisia yhteistyövälineitä, joita toimielimet yleensä ja erityisesti komissio ja EU:n virastojen verkosto ovat ottaneet käyttöön.

AVOIMUUS

→ Kertomuksessa esitetään kattava luettelo erityyppisistä täytäntöönpanosäännöistä, jotka olivat voimassa toimielimissä ja virastoissa kyseisenä kautena. Yhteisen menetelmän avulla

[25] Saatavilla osoitteessa https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_22/SR_Future_of_EU_Agencies_FI.pdf (sivustolla vierailtu viimeksi 9.12.2020).

voidaan käyttää kaikki toimielimet kattavaa vertailevaa lähestymistapaa, mikä lisää avoimuutta.

→ Kertomus osoittaa, että täytäntöönpanosääntöjen kokonaismäärä on pysynyt suhteellisen vakaana kaikissa toimielimissä edellisen kertomuksen kattaman kauden jälkeen.

→ Kertomus osoittaa, että vuoden 2014 uudistuksessa käyttöön otettuja mekanismeja, joiden tarkoituksena on varmistaa henkilöstösääntöjen johdonmukainen soveltaminen kaikissa virastoissa, käytetään edelleen laajalti ja että virastojen komission horisontaalisten ennakkohyväksyntien perusteella hyväksymien täytäntöönpanosääntöjen määrä on kasvanut huomattavasti. Näin ollen toimielimet ja virastot voivat pohtia, miten nykyisiä mekanismeja voitaisiin hyödyntää sääntöjen johdonmukaisen täytäntöönpanon tehostamiseksi entisestään.

3 JAKSO. LAADULLINEN ARVIOINTI / KEHYKSEN NOUDATTAMINEN

VAATIMUSTENMUKAISUUS

→ Ovatko toimielimet noudattaneet henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen muodostamaa kehystä?

→ Ovatko toimielimet lähentyneet edelleen niiden hyväksymien soveltamissääntöjen soveltamisalaan kuuluvien aihealueiden osalta?

→ Mikä on Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämän rekisterin tilanne?

a) Henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen muodostaman kehyksen noudattaminen

Kertomuksessa käsitellään seuraavaksi sitä, missä määrin toimielinten nimittävät viranomaiset ja työsopimuksien tekemiseen valtuutetut viranomaiset ovat tähän mennessä käyttäneet henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa myönnettyjä erityisvaltuuksia hyväksyäkseen täytäntöönpanosääntöjä (esitetty jäljempänä kehyksen sisällä). Erityisesti huomioidaan ne aihealueet, joiden osalta viranomaiset eivät (vielä) ole käyttäneet toimivaltaansa hyväksyä sääntöjä.

Lisäksi kertomuksessa luetellaan asiat, joista toimielimet ovat antaneet täytäntöönpanosääntöjä, mutta joista ei säädetä nimenomaisesti henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa (esitetty jäljempänä katkoviivalla rajatun kehyksen sisällä).

Kertomuksessa tarkastellaan edellä mainituissa luetteloissa myös alueita, joilla toimielimet ja virastot eivät näytä kaikilta osin noudattaneen henkilöstösäännöissä ja palvelussuhteen ehdoissa säädetyn kehyksen vaatimuksia, siltä osin kuin on kyse täytäntöönpanosääntöjen hyväksymistä koskevan vaatimuksen noudattamisesta ja menettelyn valinnasta. Tässä on kysymys valinnasta toimielinten välisellä sopimuksella hyväksyttyjen sääntöjen, yleisten täytäntöönpanosäännösten ja muiden täytäntöönpanosääntöjen välillä. Nämä huomautukset on **lihavoitu** luetteloissa.

Lopuksi kertomuksen tässä jaksossa tarkastellaan myös sitä, mihin sääntelytoiminta keskittyi kertomuksen kattamalla kaudella 2017–2019 siltä osin kuin on kyse täytäntöönpanosääntöjen aihealueista.

Henkilöstösäännöt

I osasto – Yleiset säännökset

2 artikla – Nimittävän viranomaisen toimivalta

Yhdeksän toimielintä[26] on käyttänyt valtuuksia hyväksyä nimittävän viranomaisen toimivaltaa koskevia täytäntöönpanosääntöjä. Jotkin toimielimet ovat hyödyntäneet mahdollisuutta siirtää tämä toimivalta toiselle toimielimelle tai toimielinten yhteiselle elimelle.

5 artiklan 4 kohta – Kuhunkin virkatyyppiin liittyvien tehtävien ja toimivaltuuksien määrittely

Kaikki toimielimet ovat hyödyntäneet henkilöstösäännöissä annettua mahdollisuutta määritellä kuhunkin virkatyyppiin liittyvät tehtävät ja toimivaltuudet tarkemmin.

9 artikla + liitteessä II oleva 2 artikla – Yhteisen pariteettikomitean (COPARCO) perustamista koskeva menettely

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet sopimuksella säännön menettelyistä, joilla perustetaan yhteinen pariteettikomitea.

9 artiklan 2 kohta – Elinten (komiteoiden) kokoonpano ja niiden toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Seitsemän toimielintä[27] on käyttänyt valtuutta määritellä elinten kokoonpano ja niiden toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

10 artikla – Henkilöstösääntökomitean jäsenten nimittämistä koskeva menettely

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet sopimuksella säännön menettelystä, jolla nimitetään henkilöstösääntökomitean jäsenet.

Liitteessä XIII olevan 30 artiklan 3 kohta – Erityistehtäviä hoitavien virkamiesten määrääminen virkatyyppiin ”yksikönpäällikkö tai vastaava” tai ”neuvonantaja tai vastaava” ennen 31 päivää joulukuuta 2015

Kuusi toimielintä[28] on antanut muiden täytäntöönpanosääntöjen muodossa henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 30 artiklan 2 kohdasta poikkeavia säännöksiä, jotka koskevat erityistehtäviä palkkaluokissa AD 9 – AD 14 hoitavien virkamiesten määräämistä virkatyyppiin ”yksikönpäällikkö tai vastaava” tai ”neuvonantaja tai vastaava” ennen 31 päivää joulukuuta 2015.

Vaikka tätä ei nimenomaisesti edellytetä henkilöstösäännöissä, jotkin toimielimet ovat hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä myös seuraavista aiheista, joita käsitellään henkilöstösääntöjen I osastossa: tasa-arvoiset mahdollisuudet, vammaisuus, luonteeltaan sosiaaliset toimenpiteet, terveys- ja turvallisuusnormit ja siirrot.

[26] Kaikki paitsi EDPS.
[27] EP, KOM, ETT, EUH, ETSK, AK, EDPS.
[28] Neuvosto, KOM, EUT, ETT, ETSK, EO.

Joidenkin toimielinten kaudella 2017–2019 lisäämät aihealueet koskivat erityisesti terveyttä ja turvallisuutta, virkatyyppejä ja -nimikkeitä, komiteoita ja siirtoja.

II osasto – Virkamiehen oikeudet ja velvollisuudet

22 c artikla – Väärinkäytösten paljastamista koskevat sisäiset säännöt

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet väärinkäytösten paljastamista koskevia sisäisiä sääntöjä.

Jotkin toimielimet ovat hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä myös seuraavista aiheista, joita käsitellään henkilöstösääntöjen II osastossa: ammattietiikka, kiusaamisen ja häirinnän ehkäiseminen, viranhoidon ulkopuolinen toiminta, taloudellinen vastuu ja koulutus.

Joidenkin toimielinten kaudella 2017–2019 lisäämät aihealueet koskivat erityisesti ammattietiikkaa, häirinnän ehkäisemistä ja koulutusta.

III osasto – Virkaura

27 artiklan 2 kohta – Asianmukaiset toimenpiteet tilanteissa, joissa virkamiesten kansalaisuuksien kesken on havaittu merkittävä epätasapaino

Henkilöstösääntöjen 27 artiklan 2 kohdan mukaisesti kukin toimielin voi hyväksyä asianmukaisia toimenpiteitä, jos virkamiesten kansalaisuuksien kesken on havaittu merkittävä epätasapaino, joka ei ole objektiivisesti perusteltavissa. Nämä asianmukaiset toimenpiteet on perusteltava, eivätkä ne saa koskaan johtaa muihin kuin ansioihin perustuviin palvelukseenottoperusteisiin. Ennen kuin tällaisia asianmukaisia toimenpiteitä hyväksytään, nimittävän viranomaisen on annettava yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä. Tämän kertomuksen viimeistelyvaiheessa yksikään toimielimistä ei ollut vielä hyväksynyt tällaisia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.

32 artiklan 2 kohta – Palkkaluokan määrittely palvelukseen otettaessa

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet yleiset täytäntöönpanosäännökset, joilla mahdollistetaan enintään 24 kuukauden ikälisähyvityksen huomioiminen virkamiehen työkokemuksen arvioinnissa.

37 artiklan b alakohta – Unioniin liittyvien toimielinten luettelon laatiminen

Kaikki toimielimet ovat laatineet sopimuksella luettelon unioniin liittyvistä toimielimistä.

42 a artikla – Vanhempainloma, yksinhuoltajat

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet vanhempainlomaa koskevia täytäntöönpanosäännöksiä, jotka sisältävät maininnan yksinhuoltajien vanhempainloman kaksinkertaisesta kestosta. **Kaksi toimielintä[29] vaikuttaa kuitenkin päättäneen hyväksyä nämä säännöt muina täytäntöönpanosääntöinä eikä yleisinä täytäntöönpanosäännöksinä henkilöstösääntöjen 42 a artiklan 1 kohdan mukaisesti.**

43 artikla – Vuosittainen arviointi pätevyydestä, tehokkuudesta ja käytöksestä viranhoidossa

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä vuosittaisesta pätevyyttä, tehokkuutta ja käytöstä viranhoidossa koskevasta arvioinnista.

45 artiklan 2 kohta – Kyky työskennellä kolmannella kielellä ennen ensimmäistä ylennystä

[29] ETSK ja AK.

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet toimielinten välisellä sopimuksella täytäntöönpanosääntöjä, jotka koskevat virkamiehille asetettua vaatimusta osoittaa kykynsä työskennellä kolmannella kielellä ennen ensimmäistä ylennystä.

45 a artiklan 5 kohta – Tehtäväryhmään AST kuuluvan virkamiehen nimittäminen tehtäväryhmän AD virkaan

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet täytäntöönpanosäännöksiä, jotka koskevat mahdollisuutta nimittää tehtäväryhmään AST kuuluva virkamies tehtäväryhmän AD virkaan eli niin sanottua pätevöittämismenettelyä. **Yksi toimielin[30] vaikuttaa kuitenkin päättäneen hyväksyä nämä säännöt muina täytäntöönpanosääntöinä eikä yleisinä täytäntöönpanosäännöksinä henkilöstösääntöjen 45 a artiklan 5 kohdan mukaisesti.**

51 artiklan 1 kohta – Epäpätevyyttä koskevat menettelyt

Seitsemän toimielintä[31] on hyväksynyt sisäisiä säännöksiä, joiden avulla voidaan tunnistaa, käsitellä ja ratkaista epäpätevyystapaukset nopeasti ja asianmukaisesti.

Jotkin toimielimet ovat hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä myös seuraavista aiheista, joita käsitellään henkilöstösääntöjen III osastossa: koeaika, johtavassa asemassa olevien virkamiesten nimittäminen, keskijohto, tilapäinen siirto muihin tehtäviin, virkavapaus henkilökohtaisista syistä, perheloma, yksikön edun vuoksi myönnettävä virkavapaa, ikälisien kertyminen, johtotehtäviin liittyvä nimittämisen vahvistaminen, ylentäminen, eläkkeelle siirtäminen ja kunniaylennys.

Kaudella 2017–2019 yksi toimielin lisäsi tämän osaston III osalta täytäntöönpanosäännöt, jotka koskevat johtavassa asemassa olevien virkamiesten palvelukseen ottamista.

IV osasto – Virkamiehen työehdot[32]

55 artiklan 3 kohta – Päivystysvelvollisuus

Vaikuttaa siltä, että yksikään toimielin ei ole laatinut yksityiskohtaisia sääntöjä päivystysvelvollisuutta koskevien säännösten soveltamiseksi.

55 artiklan 4 kohta – Työaika / joustavat työaikajärjestelyt

Kaikki toimielimet ovat ottaneet käyttöön joustavaa työaikaa koskevia järjestelyjä.

55 a artikla + liitteessä IV a oleva 5 artikla – Osa-aikatyö

Yhdeksän toimielintä[33] on laatinut yksityiskohtaisia sääntöjä osa-aikatyötä koskevien säännösten soveltamiseksi.

55 b artikla – Työn jakaminen

Yksi toimielin[34] on laatinut yksityiskohtaisia sääntöjä työn jakamista koskevan säännöksen soveltamiseksi.

[30] ETT.
[31] EP, neuvosto, KOM, EUT, ETT, ETSK, EDPS.
[32] Henkilöstösääntöjen IV osasto sisältää myös erityisiä komissiolle myönnettyjä toimivaltuuksia (ennen vuoden 2014 henkilöstösääntöuudistusta nämä toimivaltuudet oli myönnetty neuvostolle) määrittää delegoiduilla säädöksillä ne virkamiesten ryhmät, jotka ovat oikeutettuja erityisiin korvauksiin (korvaus vuorotyöstä, päivystysvelvollisuudesta tai raskaan työn vuoksi). Nämä delegoidut säädökset eivät kuulu tämän kertomuksen soveltamisalaan, ks. alaviite 5.
[33] Kaikki paitsi EUT.

56 artikla – Ylityö

Kahdeksan toimielintä[35] on laatinut säännöt, jotka koskevat menettelyä ylityötä koskevan luvan antamiseen tai kiinteämääräisen korvauksen ehtoja.

57 artikla – Vuosiloma

Vaikuttaa siltä, että toimielimet eivät ole vahvistaneet toimielinten välisellä sopimuksella vuosilomaa koskevia sääntöjä. Sen sijaan yhdeksän toimielintä[36] näyttää hyväksyneen tätä aihetta koskevia omia sääntöjä muiden täytäntöönpanosääntöjen muodossa.

61 artikla – Luettelo yleisistä vapaapäivistä

Kaikki toimielimet ovat laatinet yhteisellä sopimuksella luettelon yleisistä vapaapäivistä.

Jotkin toimielimet ovat myös hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä seuraavista aiheista, joita käsitellään henkilöstösääntöjen IV osastossa: etätyö, äitiysloma, sairausloma, työkyvyttömyysmenettely, vuotuinen lääkärintarkastus ja poissaolo.

Joidenkin toimielinten kaudella 2017–2019 lisäämät aihealueet koskivat erityisesti joustavaa työaikaa, etätyötä, sairauslomaa ja poissaoloa.

V osasto – Virkamiehen palkkaus ja sosiaaliset edut

72 artiklan 1 kohta – Sairausvakuutus

Kaikki toimielimet ovat laatineet sopimuksella sairausvakuutusta koskevia sääntöjä.

72 artiklan 1 kohta – Sairauskulujen korvaaminen

Kaikkien toimielinten siirrettyä toimivaltuudet henkilöstösääntöjen 72 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti komissio on hyväksynyt kaikissa toimielimissä sovellettavia sääntöjä, joissa säädetään kulujen korvaamisesta.

73 artiklan 1 kohta – Vakuutus ammattitautien ja tapaturmien varalta

Kaikki toimielimet ovat laatineet sopimuksella säännöt vakuutuksesta ammattitautien ja tapaturmien varalta.

76 a artikla – Eläkkeen määrää nostava rahallinen tuki eloonjääneelle puolisolle, jolla on vakava tai pitkäaikainen sairaus tai vamma

Kaikki toimielimet ovat vahvistaneet sopimuksella säännöt, joilla pannaan täytäntöön eläkkeen määrää nostava rahallinen tuki eloonjääneelle puolisolle, jolla on vakava tai pitkäaikainen sairaus tai vamma.

Liitteessä VII olevan 3 artiklan 1 kohta – Koulutuslisä

Kaikki toimielimet ovat vahvistaneet koulutuslisää koskevia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.

Liitteessä VII olevan 9 artiklan 1 kohta – Muuttokulut

[34] KOM.
[35] Kaikki paitsi EUH ja EDPS.
[36] Kaikki paitsi EO.

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet muuttokuluja koskevia täytäntöönpanosäännöksiä. **Yksi toimielin[37] vaikuttaa kuitenkin päättäneen hyväksyä nämä säännöt muina täytäntöönpanosääntöinä eikä yleisinä täytäntöönpanosäännöksinä henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti.**

Liitteessä VII olevan 13 artiklan 2 kohdan b alakohta – Kolmansiin maihin suuntautuvia virkamatkoja koskeva korvaustaso

Yksi toimielin[38] on vahvistanut Euroopan unionin ulkopuolisiin maihin suuntautuvien virkamatkojen korvaustason ja muuttanut sitä.

Liitteessä VII oleva 13 a artikla – Virkamatkakulut

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet virkamatkakuluja koskevia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.

Liitteessä VII olevan 14 artiklan 2 kohta – Edustuskorvaus

Yksikään toimielimistä ei ole laatinut satunnaisesti aiheutuneiden edustuskulujen korvaamista koskevia ehtoja.

Liitteessä VII olevan 17 artiklan 2 kohta – Palkan osan siirto

Kaikki toimielimet ovat vahvistaneet yhteisellä sopimuksella sääntöjä erityisestä virkamiehen palkan osan siirrosta

Liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta – Eläkkeen siirtäminen unionin eläkejärjestelmään

Yhdeksän toimielintä on hyväksynyt yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, joilla määritellään niiden palvelusvuosien lukumäärä, jotka otetaan huomioon unionin eläkejärjestelmässä niiden virkamiesten aiemman palvelusajan osalta, jotka siirtyvät unionin palvelukseen erottuaan tehtävistään hallintoelimessä tai kansallisessa tai kansainvälisessä järjestössä tai lopetettuaan toimintansa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. **Vaikuttaa siltä, että yksi toimielin[39] ei ole vielä hyväksynyt henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan mukaisia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.**

Melkein kaikki toimielimet ovat hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä myös seuraavista aiheista, joita käsitellään henkilöstösääntöjen V osastossa: perhelisät, kotitalouslisä erityisellä päätöksellä, huollettavana olevaan lapseen rinnastettavat henkilöt, koulutuslisä, vuosittaiset matkakulut, lähtöpaikkakunta, virkamatkakulut ja matkustuskulut, eläkeoikeuksien siirtäminen. Valtaosassa tapauksista toimielimet ovat päättäneet hyväksyä näitä aihealueita koskevia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.

Jotkin toimielimet ovat myös hyväksyneet sääntöjä, jotka koskevat lainoja ja ennakoita, eläkeoikeuksien laskemista, varhaiseläkettä ja työkyvyttömyyskorvausta.

Joidenkin toimielinten kaudella 2017–2019 lisäämät aihealueet koskivat erityisesti kotitalouslisää erityisellä päätöksellä, huollettavana olevaan lapseen rinnastettavia henkilöitä, virkamatkakuluja ja matkustuskuluja, lainoja ja ennakoita ja varhaiseläkettä.

VI osasto – Kurinpitomenettely

[37] EUH.
[38] EUH.
[39] EO.

Liitteessä IX olevan 2 artiklan 3 kohta – Hallinnolliset tutkimukset

Kahdeksan toimielintä on hyväksynyt yleisten täytäntöönpanosäännösten muodossa hallinnollisia tutkimuksia koskevia täytäntöönpanojärjestelyjä. **Vaikuttaa siltä, että kaksi toimielintä[40] ei ole vielä hyväksynyt asiaa koskevia henkilöstösääntöjen liitteessä IX olevan 2 artiklan 3 kohdan mukaisia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.**

Liitteessä IX oleva 30 artikla – Kurinpitomenettely

Kahdeksan toimielintä[41] on hyväksynyt kurinpitomenettelyjä yleisemmin koskevia täytäntöönpanojärjestelyjä.

VII osasto – Muutoksenhakukeinot

90 ja 91 artikla – Muutoksenhaku

Yksi toimielin[42] on hyväksynyt täytäntöönpanosääntöjä, jotka koskevat valituksia ja muutoksenhakukeinoja henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä. Yksi toimielin[43] on hyväksynyt täytäntöönpanosääntöjä EPSOn valintalautakuntia koskevista tutkimuksista.

VIII a osasto – Ulkosuhdehallintoon sovellettavat erityissäännökset

96 artikla – Unionin edustustossa työskentelevät komission virkamiehet ja ulkosuhdehallinnon virkamiehet, joiden on suoritettava tehtäviä komissiolle

Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto ovat sopineet yksityiskohtaisista järjestelyistä, jotka koskevat unionin edustustossa työskentelevien komission virkamiesten velvollisuutta ottaa vastaan ohjeita edustuston päälliköltä ja ulkosuhdehallinnon virkamiesten, joiden on suoritettava tehtäviä komissiolle, velvollisuutta ottaa vastaan ohjeita komissiolta.

VIII b osasto – Kolmannessa maassa työskenteleviin virkamiehiin sovellettavat erityiset poikkeusmääräykset

Liitteessä X olevan 1 artiklan 3 kohta – Kolmannessa maassa työskentelevät virkamiehet

Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto ovat hyväksyneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, joita sovelletaan kolmannessa maassa työskenteleviin Euroopan unionin virkamiehiin. Unionin tuomioistuin on selventänyt oikeuskäytännössään, että henkilöstösäännöt eivät velvoita toimielimiä hyväksymään yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä henkilöstösääntöjen X liitteen osalta. Jos toimielin kuitenkin päättää tehdä niin, sen on noudatettava henkilöstösääntöjen 110 artiklan mukaista menettelyä (hyväksyminen yleisten täytäntöönpanosäännösten muodossa)[44].

Liitteessä X oleva 2 artikla – Kolmannessa maassa työskenteleviä virkamiehiä koskeva siirto

Ainoastaan komissio on vahvistanut yksityiskohtaisia täytäntöönpanosääntöjä, jotka koskevat virkamiesten siirtoa erityisellä menettelyllä, jota kutsutaan ”siirtomenettelyksi”.

[40] Neuvosto ja ETT.
[41] Kaikki paitsi neuvosto ja ETT.
[42] EDPS.
[43] EP.
[44] Ks. Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-427/18 P, *EUH v. Alba Aguilera ym*., 26. helmikuuta 2020 antaman tuomion 77 kohta.

Liitteessä X oleva 3 artikla – Liitteen X poikkeuksellinen soveltaminen tilapäisesti päätoimipaikkaan siirrettyihin virkamiehiin

Toimielimet eivät ole antaneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä koskien henkilöstösääntöjen liitteen X poikkeuksellista soveltamista tilapäisesti päätoimipaikkaan siirrettyihin virkamiehiin. Tätä kertomusta laadittaessa komissio ja EUH olivat kuitenkin hyväksymässä tätä aihetta koskevia yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä.

Liitteessä X olevan 5 artiklan 2 kohta – Kolmannessa maassa työskentelevien virkamiesten asumisen järjestäminen

Komissio ja EUH ovat vahvistaneet yksityiskohtaisia sääntöjä virkamiesten asumisen järjestämisestä.

Liitteessä X olevan 10 artiklan 3 kohta – Korvaus elinolosuhteista

Komissio ja EUH ovat hyväksyneet yksityiskohtaisia säännöksiä, jotka koskevat korvauksia elinolosuhteista.

Liitteessä X oleva 23 artikla – Kolmannessa maassa työskentelevien virkamiesten vuokran korvaaminen

Komissio ja EUH ovat vahvistaneet yksityiskohtaisia sääntöjä asumiskorvauksesta tai vuokran korvaamisesta.

Komissio ja ulkosuhdehallinto ovat myös hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä seuraavista aiheista, joita käsitellään henkilöstösääntöjen VIII b osastossa ja liitteessä X: virkistysloma, valuutta ja korjauskerroin, korvaaminen EU:n ulkopuolisiin maihin määrätyille virkamiehille, EUH:n sopimussuhteisten toimihenkilöiden liikkuvuus, tilapäinen asumiskorvaus ja matkakulut, sairausvakuutus ja tapaturmavakuutus.

Toimielimet eivät lisänneet tähän osastoon uusia aihealueita kaudella 2017–2019.

Muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot

II osasto – Väliaikainen henkilöstö

12 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta – Asianmukaiset toimenpiteet tilanteissa, joissa väliaikaisten toimihenkilöiden kansalaisuuksissa on havaittu merkittävä epätasapaino

Henkilöstösääntöjen 12 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti kukin toimielin voi hyväksyä asianmukaisia toimenpiteitä, jos väliaikaisten toimihenkilöiden kansalaisuuksissa on havaittu merkittävä epätasapaino, joka ei ole objektiivisesti perusteltavissa. Nämä asianmukaiset toimenpiteet on perusteltava, eivätkä ne saa koskaan johtaa muihin kuin ansioihin perustuviin palvelukseenottoperusteisiin. Ennen kuin tällaisia asianmukaisia toimenpiteitä hyväksytään, viranomaisen, jolla on toimivalta tehdä työsopimuksia, on hyväksyttävä yleiset täytäntöönpanosäännökset. Tämän kertomuksen viimeistelyvaiheessa yksikään toimielimistä ei ollut vielä hyväksynyt tällaisia täytäntöönpanosäännöksiä.

12 artiklan 5 kohta – Väliaikaisen henkilöstön palvelukseenottoa koskevat menettelyt

Viisi toimielintä[45] on hyväksynyt täytäntöönpanosäännöksiä väliaikaisen henkilöstön palvelukseenottoa koskevista menettelyistä. **Näistä viidestä kaksi[46] vaikuttaa kuitenkin päättäneen hyväksyä nämä säännöt**

[45] EP, ETT, EUH, ETSK, AK.
[46] ETT, ETSK.

muina täytäntöönpanosääntöinä eikä yleisinä täytäntöönpanosäännöksinä muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 12 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

28 a artiklan 2 kohta – Väliaikaisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevat säännökset

Yksikään toimielin ei ole vahvistanut väliaikaisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevia säännöksiä

28 a artiklan 10 kohta – Väliaikaisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt

Kaikki toimielimet ovat vahvistaneet yhteisellä sopimuksella yksityiskohtaisia järjestelyjä väliaikaisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevien säännösten osalta

42 artikla – Ehdot, jotka koskevat maksuja eläkeoikeuksien muodostamiseksi tai säilyttämiseksi alkuperämaassa

Yksikään toimielin ei ole vahvistanut ehtoja, jotka koskevat maksuja sopimussuhteisten toimihenkilöiden eläkeoikeuksien muodostamiseksi tai säilyttämiseksi alkuperämaassa

54 artikla – Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan f alakohdassa tarkoitettujen väliaikaisten toimihenkilöiden palkkaluokan uudelleen määrittäminen

Vaikuttaa siltä, että lähes kaikki virastot[47] ovat komission horisontaalisen ennakkohyväksynnän perusteella antaneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, jotka koskevat säännöksiä väliaikaisten toimihenkilöiden palkkaluokan uudelleen määrittämiseksi seuraavaksi ylempään palkkaluokkaan (muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan f alakohta). **Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 54 artiklassa edellytetään, että kaikki virastot hyväksyvät nämä säännöt.**

56 artikla – Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan f alakohdassa tarkoitettujen väliaikaisten toimihenkilöiden palkkaaminen ja käyttö

Vaikuttaa siltä, että lähes kaikki virastot[48] ovat komission horisontaalisen ennakkohyväksynnän perusteella antaneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, jotka koskevat väliaikaisten toimihenkilöiden palkkaamista ja käyttöä koskevaa menettelyä (muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan f alakohta). **Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 56 artiklassa edellytetään, että kaikki virastot hyväksyvät nämä säännöt.**

Jotkin toimielimet ovat myös hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä seuraavista aiheista, joita käsitellään muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen II osastossa: väliaikaisten toimihenkilöiden palkkaamista ja käyttöä koskeva yleinen menettely, väliaikaisen henkilöstön uudelleen luokittelu, luonteeltaan sosiaaliset toimenpiteet, äitiysraha ja varhaiseläke.

Kaudella 2017–2019 yksi toimielin lisäsi sääntöjä, jotka koskevat luonteeltaan sosiaalisia toimenpiteitä.

[47] Kaikki paitsi äskettäin perustettu virasto, joka tätä kertomusta laadittaessa oli valmistelemassa hyväksymistä koskevia sääntöjä.

[48] Kaikki paitsi kolme virastoa, joista kaksi on oman erityistilanteensa vuoksi hyväksynyt muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 56 artiklaa koskevia omia sääntöjä komission yksittäisen hyväksynnän eikä komission ennakkohyväksynnän perusteella.

IV osasto – Sopimussuhteiset toimihenkilöt

79 artiklan 2 kohta – Sopimussuhteisten toimihenkilöiden käyttö

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, jotka koskevat sopimussuhteisten toimihenkilöiden käyttöä.

82 artiklan 6 kohta – Sopimussuhteisten toimihenkilöiden ottaminen palvelukseen

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, jotka koskevat sopimussuhteisten toimihenkilöiden palvelukseenottomenettelyä.

86 artiklan 1 kohta – Sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkaluokan määrittely

Kaikki toimielimet ovat hyväksyneet yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä, jotka koskevat sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkaluokan määrittelyä.

96 a artiklan 2 kohta – Sopimussuhteisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevat säännökset

Yksikään toimielin ei ole vahvistanut sopimussuhteisille toimihenkilöille myönnettävää työttömyyskorvausta koskevia säännöksiä.

112 artikla – Ehdot, jotka koskevat maksuja eläke-, työttömyys-, työkyvyttömyys-, henki- ja sairausvakuutusjärjestelmiin viimeisimmässä korvausmaassa

Yksikään toimielin ei ole vahvistanut ehtoja, jotka koskevat maksuja eläke-, työttömyys-, työkyvyttömyys-, henki- ja sairausvakuutusjärjestelmiin viimeisimmässä korvausmaassa.

Jotkin toimielimet ovat myös hyväksyneet täytäntöönpanosääntöjä seuraavista aiheista, joita käsitellään muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen IV osastossa: luonteeltaan sosiaaliset toimenpiteet, arviointi, muun kuin vakinaisen henkilöstön työsuhteen enimmäiskesto, avustavat konferenssitulkit, tulkkien työehdot ja edustustojen sopimussuhteisten toimihenkilöiden liikkuvuus

Kaudella 2017–2019 yksi toimielin lisäsi sääntöjä, jotka koskevat luonteeltaan sosiaalisia toimenpiteitä.

V osasto – Paikalliset toimihenkilöt

120 ja 121 artikla – Paikalliset toimihenkilöt

Komissio ja EUH ovat hyväksyneet muita täytäntöönpanosääntöjä, jotka koskevat edustustojen paikallisten toimihenkilöiden palvelussuhteen ehtoja ja sosiaaliturvaa. EUH on lisäksi hyväksynyt palkkojen mukauttamismenetelmää koskevia muita täytäntöönpanosääntöjä.

VI osasto – Erityisneuvonantajat

5, 123 ja 124 artikla – Erityisneuvonantajat

Komissio on hyväksynyt täytäntöönpanosääntöjä, jotka koskevat erityisneuvonantajia.

VII osasto – Parlamentin jäsenten avustajat

125 artikla – Parlamentin jäsenten avustajat Euroopan parlamentti on hyväksynyt sisäisellä päätöksellä täytäntöönpanoa koskevia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on parlamentin jäsenten avustajia koskevien säännösten soveltaminen.

*****

Edellä esitetystä käy ilmi, että täytäntöönpanosääntöjen aihealueissa on kertomuksen kattamalla kaudella tapahtunut edelleen lähentymistä toimielinten välillä. Lähentyminen oli voimakkaampaa aihealueilla, joilla suurin osa toimielimistä oli jo hyväksynyt sääntöjä edellisen kertomuksen kattamalla kaudella tai ennen sitä, ja muut toimielimet olivat seuranneet esimerkkiä. Tämä koski erityisesti seuraavia aihealueita: virkatyypit ja -nimikkeet, komiteat, kiusaaminen ja häirintä, koulutus, virkavapaus henkilökohtaisista syistä, työaika, osa-aikatyö, etätyö, erityisellä päätöksellä myönnettävä kotitalouslisä, virkamatkakulut ja matkustuskulut.

Vähäisempää lähentymistä tapahtui seuraavissa aihealueissa: terveys ja turvallisuus, siirrot, ammattietiikka, johtavassa asemassa olevien virkamiesten palvelukseen ottaminen, vuotuinen lääkärintarkastus, lainat ja ennakot ja kurinpitomenettelyt.

Tämän kertomuksen kattamalla kaudella annettiin säännöksiä seuraavista uusista aihealueista: yhtäläiset mahdollisuudet, varhaiseläke, kolmannessa maassa työskentelevien virkamiesten liikkuvuus, väliaikaisia ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä koskevat luonteeltaan sosiaaliset toimenpiteet ja kolmannessa maassa työskentelevien sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkojen mukauttamismenetelmä.

b) Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämä rekisteri

Kaikkien toimielinten ja virastojen nimittävien viranomaisten hyväksymien sääntöjen rekisteri on ollut helmikuusta 2014 alkaen julkisesti saatavilla internetissä CIRCABC-järjestelmän (hallintotahojen, yritysten ja kansalaisten viestintä- ja tietoresurssikeskus) kautta. Järjestelmän käyttäminen edellyttää EU Login -tilin luomista.

Rekisterissä on käytössä seuraava asiakirjarakenne:

Nimike	Kuvaus
1. Henkilöstösäännöt ja muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot	*”Säännöt, joita sovelletaan Euroopan unionin virkamiehiin, ja palvelussuhteen ehdot, joita sovelletaan unionin muuhun henkilöstöön.”*
2. Yleisluontoiset säännöt	*”Henkilöstösääntöjen soveltamiseksi unionin toimielinten ja virastojen henkilöstöön sovellettavat Euroopan unionin neuvoston hyväksymät säännöt tai Euroopan komission hyväksymät delegoidut säädökset.”*
3. Yhteisellä sopimuksella vahvistetut säännöt	*”Tietyissä henkilöstösääntöjen artikloissa viitataan suoraan siihen, että säännöt niiden soveltamiseksi on vahvistettava toimielinten välisellä yhteisellä sopimuksella. Kukin toimielin hyväksyy nämä säännöt täsmälleen samalla*

	tavalla, ja unionin tuomioistuimen presidentti vahvistaa toimielinten välisen sopimuksen lopullisesti."
4. Yleiset täytäntöönpanosäännökset	*"Kukin toimielin hyväksyy henkilöstösääntöjen artikloita koskevat omat yleiset täytäntöönpanosäännöksensä kuultuaan henkilöstökomiteaa ja saatuaan henkilöstösääntökomitean lausunnon, mikäli henkilöstösäännöissä nimenomaisesti näin säädetään. Toimielimet hyväksyvät tiettyjä tekstejä myös yleisinä täytäntöönpanosäännöksinä niissä tapauksissa, joissa henkilöstösääntöjen artikloissa säädetään täytäntöönpanosäännöksistä tai joissa sääntömääräiset säännökset eivät ole riittävän selkeitä sovellettavaksi suoraan."*
5. Muut täytäntöönpanosäännöt (IR)	*"Tekstit, joita kukin toimielin hyväksyy henkilöstösääntöjen täytäntöönpanemiseksi ja jotka eivät ole yhteisellä sopimuksella vahvistettuja sääntöjä eivätkä yleisiä täytäntöönpanosäännöksiä."*

Kunkin nimikkeen alla olevat säännöt on järjestetty toimielimen mukaan, ja Euroopan unionin virastoja varten on yhteinen kansio. Jotkin toimielimet ovat lisäksi järjestäneet täytäntöönpanosääntönsä aihealueen mukaisiin alakansioihin.

Virastojen täytäntöönpanosäännöt esitetään rekisterissä nimikkeiden ”Yleiset täytäntöönpanosäännökset (GIP)” ja ”Muut täytäntöönpanosäännöt (IR)” alla yhteisessä ”Euroopan unionin virastot” -kansiossa.

Kansiossa on seuraavat alakansiot:

- ”Komission ennakkohyväksynnät poikkeaville yleisille täytäntöönpanosäännöksille” ja ”komission ennakkohyväksynnät poikkeaville muille täytäntöönpanosäännöksille”. Näitä kuvataan seuraavasti: ”*Kaikkiin virastoihin sovellettavat sopimukset. Toimeenpanovirastoihin sovellettavat sopimukset. Erillisvirastoihin ja yhteisyrityksiin sovellettavat sopimukset.*” Nämä alakansiot on jaettu edelleen kansioihin aiheen mukaan.
- ”Yhteisyritykset”
- ”Erillisvirastot”
- ”Toimeenpanovirastot”

Tässä kertomuksessa käsitellään sääntöjä, jotka on lueteltu rekisterissä nimikkeiden 3–5 kohdalla.

Rekisterin tutkiminen näiden sääntöjen osalta osoittaa, että kaikki toimielimet ja virastot ovat yleisesti ottaen tietoisia rekisterin olemassaolosta ja vaatimuksesta toimittaa täytäntöönpanosääntönsä rekisteriin. Tämän vaatimuksen noudattamisaste on kuitenkin hyvin erilainen eri toimielimissä ja vaihtelee huomattavasti erityyppisten sääntöjen osalta.

Rekisterissä olevat tiedot ovat täydelliset yhteisellä sopimuksella vahvistettujen sääntöjen osalta.

Yleisten täytäntöönpanosäännösten osalta noudattamisaste vaikuttaa korkealta, sillä kaikki toimielimet ovat toimittaneet sääntöjä. Joidenkin toimielinten osalta rekisteri sisältää

useimmat yleiset täytäntöönpanosäännökset, kun taas toisten osalta rekisteri on edelleen epätäydellinen.

Sen sijaan muiden täytäntöönpanosääntöjen osalta ainoastaan virastot yleisemmin[49] ja viisi kymmenestä toimielimestä on toimittanut sääntönsä rekisteriin. Sääntöjä toimittaneista toimielimistä toisten osalta tiedot ovat paremmin ajan tasalla, kun taas toisten osalta huomattava määrä täytäntöönpanosääntöjä on vielä toimittamatta.

Tähän voi olla selityksenä se, että täytäntöönpanosääntöjen toimittamista rekisteriin koskevan vaatimuksen laajuus ei ole riittävän selvä ja että asiasta ei ole tehty toimielinten välistä sopimusta.

Edellä esitetyn perusteella on syytä huomata, että rekisterin sisältö ei ole sama kuin tämän kertomuksen sisältö muutoin kuin yhteisellä sopimuksella vahvistettujen sääntöjen osalta.

Sen lisäksi, että eroja aiheutuu rekisteriin toimitettujen tietojen erilaisesta täydellisyysasteesta, jotkut erot johtuvat tässä kertomuksessa käytetyn menetelmän erikoispiirteistä. Tämä kertomus sisältää esimerkiksi ainoastaan täytäntöönpanosääntöjä, jotka olivat voimassa vuosina 2017–2019, kun taas rekisteri sisältää myös täytäntöönpanosääntöjä, joita ei enää sovellettu kyseisenä aikana. Lisäksi jotkin toimielimet ovat toimittaneet rekisteriin erikseen sääntöjä, joilla muutetaan olemassa olevia sääntöjä, kun taas tässä kertomuksessa näitä ei katsota erillisiksi säännöiksi.

VAATIMUSTENMUKAISUUS

→ Toimielimet ovat noudattaneet laajasti henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen muodostamaa kehystä.

→ Kertomuksessa tarkastellaan niitä – kaiken kaikkiaan rajallisia – alueita, joilla toimielimet ja virastot eivät näytä vielä kaikilta osin noudattaneen säädetyn kehyksen vaatimuksia.

→ Täytäntöönpanosääntöjen aihealueissa on kertomuksen kattamalla kaudella tapahtunut edelleen lähentymistä toimielinten välillä. Lähentyminen oli voimakkaampaa aihealueilla, joilla suurin osa toimielimistä oli jo hyväksynyt sääntöjä edellisen kertomuksen kattamalla kaudella tai ennen sitä, ja muut toimielimet olivat seuranneet esimerkkiä. Vähäisempää lähentymistä tapahtui myös muissa aihealueissa. Lisäksi annettiin säännöksiä muutamasta uudesta aihealueesta.

→ Euroopan unionin tuomioistuimen ylläpitämä rekisteri on toiminnassa, mutta sen sisältöä ei ole synkronoitu tämän kertomuksen kanssa. Täytäntöönpanosääntöjen

[49] Komissio ei kuitenkaan tutkinut perusteellisesti, onko kaikkien virastojen kaikki asiaankuuluvat säännöt toimitettu rekisteriin.

toimittamista rekisteriin koskevan vaatimuksen tarkka laajuus on selkiytettävä ja siitä on sovittava toimielinten ja virastojen kesken.

4 JAKSO. TIIVISTELMÄ

Tässä kertomuksessa esitetään yleiskatsaus säännöistä, jotka toimielimet ovat hyväksyneet henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen täytäntöönpanemiseksi ja jotka olivat voimassa kaudella 1. tammikuuta 2017 – 31. joulukuuta 2019.

Kertomus osoittaa, että toimielimet voivat itsenäisesti soveltaa henkilöstösääntöjä ja muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja henkilöstöönsä. Tätä itsenäisyyttä sääntelee henkilöstösääntöjen muodostama oikeudellinen kehys. Lisäksi henkilöstösäännöissä säädetään erityismekanismeista yhteisen toimielinten välisen lähestymistavan saavuttamiseksi tilanteissa, joissa aihealue edellyttää yhdenmukaistamista.

Kertomuksesta käy ilmi, että toimielimet ovat käyttäneet laajalti toimivaltaansa hyväksyä sääntöjä henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen täytäntöönpanemiseksi. Yksittäisten toimielinten nimittävät viranomaiset ovat kuitenkin käyttäneet tätä toimivaltaa vaihtelevasti. Vaihtelun voidaan katsoa johtuvan erilaisista hallinnollisista olosuhteista ja siitä, että unionin lainsäädännön mukaan kukin toimielin voi toimia itsenäisesti työnantajana. Kertomuksesta käy kuitenkin ilmi, että huomattavassa määrässä täytäntöönpanosääntöjen aihealueita tapahtui kertomuksen kattamalla kaudella edelleen lähentymistä toimielinten välillä.

Kertomuksessa esitetään tyhjentävä luettelo eri toimielimissä hyväksytyistä täytäntöönpanosäännöistä. Siinä esitellään kaikki täytäntöönpanosäännöt käyttämällä yhtenäistä menetelmää. Näin voidaan käyttää kaikki toimielimet kattavaa vertailevaa lähestymistapaa, mikä lisää avoimuutta. Virastojen osalta kertomuksessa esitetään kootusti vuonna 2014 käyttöön otetut yhdenmukaistamismekanismit ja analysoidaan niiden vaikutuksia.

Noudattamisen osalta kertomuksen perusteella voidaan todeta, että toimielinten ja virastojen nimittävät viranomaiset ovat täytäntöönpanosääntöjä hyväksyessään noudattaneet suurelta osin henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa vahvistettua oikeudellista kehystä. Kertomuksessa tarkastellaan niitä – kaiken kaikkiaan rajallisia – alueita, joilla toimielimet ja virastot eivät näytä vielä kaikilta osin noudattaneen säädetyn kehyksen vaatimuksia. Näin ollen, vaikka tämä kertomus koskee sääntöjen hyväksymistä eikä niiden tulkintaa ja tosiasiallista täytäntöönpanoa toimielimissä ja virastoissa, jotka soveltavat toimielinten itsenäisyyden periaatetta, toimielimet voivat kuitenkin pohtia, miten nykyisiä mekanismeja voidaan hyödyntää sääntöjen johdonmukaisen täytäntöönpanon ja parhaiden käytänteiden vaihdon tehostamiseksi.

Euroopan unionin tuomioistuin on perustanut täytäntöönpanosääntörekisterin henkilöstösääntöjen 110 artiklan 6 kohdassa säädetyllä tavalla, ja rekisteri on ollut toiminnassa helmikuusta 2014 alkaen. Rekisteri on saatavilla julkisesti, ja sen sisältöä

päivitetään säännöllisesti. Kertomuksessa todetaan, että rekisteri on toiminnassa, mutta sen sisältöä ei ole synkronoitu tämän kertomuksen kanssa. Vaikuttaa siltä, että täytäntöönpanosääntöjen toimittamista rekisteriin koskevan vaatimuksen tarkka laajuus on selkiytettävä ja siitä on sovittava toimielinten ja virastojen kesken.

Seuraavaksi komission yksiköt toimittavat tämän kertomuksen kaikkien toimielinten hallintopäälliköille ja EU:n virastojen verkostolle, jotta toimielimet ja virastot voivat arvioida, miten ne ovat noudattaneet tässä kertomuksessa kuvattua sääntelykehystä, ja toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet.

Komission on toimitettava seuraava kertomus henkilöstösääntöjen 110 artiklan 6 kohdan mukaisesti kolmen vuoden kuluessa. Seuraavassa kertomuksessa käsitellään 1. tammikuuta 2020 ja 31. joulukuuta 2022 välisenä aikana voimassa olevia täytäntöönpanosääntöjä.

LIITTEET

Liite I **Toimielinten välisellä sopimuksella hyväksytyt säännöt**

Liite II **Toimielinten täytäntöönpanosäännöt**

Liite III **Toimielimiä koskeva yhteenvetotaulukko**

Liite IV **Virastojen täytäntöönpanosäännöt**